

Artur Konan Doyl

ŞERLOK HOLMSUN MACƏRALARI

Ebbi-Qreyncdə qətl

Hekayələr

Tərcüməçi:
Samir Bulut

qanun nəşriyyatı

Arthur Conan Doyle

**THE ADVENTURES
OF SHERLOCK HOLMES**

**The Adventure
of the Abbey Grange**

Dünya detektiv ədəbiyyatın banisi hesab edilən ingilis yazıçı Artur Konan Doylun məşhur Şerlok Holmsun macəraları silsiləsindən olan növbəti – “Ebbi-Qreyncdə qətl” kitabına müəllifin “Rəqs edən fiqurlar”, “Tənha velosipedçi qadın”, “Qara Piter”, “Milvertonun ölümü”, “İtkin düşmüş reqbiçi” və digər hekayələri daxil edilib. Başqa əsərlərində olduğu kimi burada da bir-birindən maraqlı, gərgin, həyəcanlı hadisələr oxucunu öz arxasınca çəkib aparır. Detektiv həvəskarlarının bu kitabı da böyük maraqla qarşılayacağına əminik.

Arthur Conan Doyle
Artur Konan Doyl

THE ADVENTURE OF THE ABBEY GRANGE
EBBİ-QREYNCDƏ QƏTL

Janr: detektiv
Yaş qrupu: 12+
Ölçü: 130x200
Cild: yumşaq
Səhifə sayı: 256

Naşir: Şahbaz Xuduoğlu
Tərcüməçi: Samir Bulut
Mətn dizaynı: Rəhilə Şamil
Qapaq dizaynı: Kənan Eynullayev

Qanun Nəşriyyatı
Bakı, Azərbaycan, AZ1102, Tbilisi pr., 76
Tel.: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18
Mobil: (+994 55) 212-42-37
e-mail: info@qanun.az
www.qanun.az
www.fb.com/Qanunpublishing
www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-36-660-0

© Qanun Nəşriyyatı, 2019; 2026
© Arthur Conan Doyle, 1904

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə nəşri «Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

MÜNDƏRİCAT

RƏQS EDƏN FİQURLAR.....	6
TƏNHA VELOSİPEDÇİ QADIN.....	33
İTERNATDA HADİSƏ	56
QARA PİTER	92
ÇARLZ OQASTES MİLVERTONUN ÖLÜMÜ	116
ALTI NAPOLEON	136
ÜÇ TƏLƏBƏ	157
QIZIL SAĞANAQLI PENSNE.....	178
İTKİN DÜŞMÜŞ REQBİÇİ.....	204
EBBİ-QREYNCDƏ QƏTL	228

RƏQS EDƏN FİQURLAR

Şerlok Holms başını şüşə kolbaya tərəf əyib saatlarla oturdu. Kolbanın içərisində kəskin qoxulu maye qaynayırdı. Holmsun başı sinəsinə tərəf sallanmışdı, o, qara kəkilli, boz lələkli qərribə bir quşa bənzəyirdi.

– Hə, Vatson, – o, birdən dedi, – siz pullarınızı Cənubi Afrikanın qiymətli kağızlarına qoymaq istəmirsinizmi?

Təəccübdən diksindim. Holmsun qeyri-adi qabiliyyətlərinə alışsam da, mənim gizli fikirlərimə bu qəfil müdaxiləni doğrudan da anlaya bilmirdim.

– Lənət şeytana, axı bunu necə bildiniz? – deyər soruşdum.

O, tüstüləyən kolbanı əlində tutaraq mənə tərəf çevrildi, dərin gözləri sevinclə parıldaıyordu.

– Vatson, etiraf edin ki, siz tamam çaşıb qaldınız, – o dedi.

– Etiraf edirəm.

– Gərək sizi məcbur edəm ki, bunu kağıza yazıb imza edəsiniz.

– Nə üçün?

– Çünki beş dəqiqədən sonra deyəcəksiniz ki, bunu bilmək çox asanmış.

– İnanın, mən bunu heç vaxt demərəm.

– Bilirsinizmi, əzizim Vatson... – o, kolbanı ştativə bərkitdi və auditoriyaya müraciət edən professor kimi mənə

mühazirə oxumağa başladı. – Bir-birindən çıxan nəticələri ardıcıl şəkildə sıralamaq çətin iş deyil. Əgər bundan sonra ortadakı halqaları çıxarıb, dinləyiciyə ilk və son nəticəni desək, bu son dərəcə qərribə və heyvətəmiz təsir bağışlayacaq. Ancaq bu təəssürat saxtadır. Sol əlinizin baş və şəhadət barmağı arasındakı balaca çökəyi gördükdən sonra öz kiçik sərmayənizi qızıl axtarışlarına sərf etmək istəmədiyinizi anlamaq çətin deyil.

– Amma mən bu iki cəhət arasında heç bir əlaqə görmürəm!

– İnanıram. Ancaq sizə bir-iki dəqiqəyə sübut edəcəyəm ki, belə bir əlaqə var. Bu sadə zəncirin buraxılmış halqaları bunlardır: birincisi, biz dünən axşam klubdan qayıtdıqda baş və şəhadət barmağınızın arasına təbəşirə bulaşmışdı; ikincisi, siz bilyard oynayanda həmişə baş barmağınızla şəhadət barmağınızın arasını təbəşirə batırırsınız ki, kiy əlinizdə yaxşı sürüşsün; üçüncüsü, siz bilyardı yalnız Serstonla oynayırırsınız; dördüncüsü, bir ay bundan əvvəl mənə demişdiniz ki, Serston sizə təklif edib ki, onunla şərikləşib bir ay sonra satışa çıxarılacaq Cənubi Afrikanın qiymətli kağızlarını alasınız; beşincisi, sizin qəbz kitabçanız mənim yazı masamın yeşiyindədir, yeşik açarla kilidlənib, siz də açarı məndən istəməmişiniz; altıncısı, siz pullarınızı Cənubi Afrikanın qiymətli kağızlarına xərcləmək istəmirsiniz.

– Çox sadə imiş! – deyər qışqırdım.

– Əlbəttə, – o, bir az incimiş halda dedi, – izah edildikdən sonra hər məsələ çox sadə görünür. İndi sizə elə bir məsələ verəcəyəm ki, onu özüm də həll etməmişəm. Görək, onu həll edə biləcəksinizmi?

O, masanın üstündən kağız vərəqini götürüb mənə verdi, özü isə kimyəvi təcrübələrinin yanına qayıtdı.

Mən vərəqdə qərribə heroqliflərin çəkildiyini görüb çox təəccübləndim.

– Holms, axı bunu uşaq çəkib! – bərkdən dedim.

– Demək, sizin fikriniz budur!

– Bəs, bu nə ola bilər ki?

– Norfolkda, Ridling-Torp-Menorda yaşayan mister Hilton Kyubitt də bunun nə olduğunu bilmək istəyir. Bu balaca tapmacanı poçtla bizə göndərüb, özü isə qatarla bura gəlir. Vatson, zəngi eşidirsinizmi? Deyəsən, odur.

Pilləkəndə ayaq səsləri eşidildi, bir dəqiqədən sonra otağa hüdədür, qırmızı sifəti tərtemiz qırılmış bir centlmen girdi. Onun aydın gözlərindən və qırmızı yanaqlarından dərhal görünürdü ki, onun həyatı Beyker-stritin dumanlı havasından uzaqlarda keçib. Adama elə gəlirdi ki, o özü ilə Şərq sahillərinin təmiz havasını da gətirib. O, bizimlə görüşüb əyləşməyə hazırlaşır ki, birdən gözü masanın üstündəki qəribə işarələr yazılmış kağız vərəqinə sataşdı.

– Mister Holms, bu barədə fikriniz nədir? – o, bərkdən dedi. – Mənə deyiblər ki, siz müəmmalı hadisələrin həvəskarısınız. Qərara aldım ki, bundan qəribə hadisə əlinizə düşməz. Bu kağızı əvvəlcədən göndərdim ki, mən gələndə qədər onu araşdırmağa vaxtınız olsun.

– Bu doğrudan da son dərəcə maraqlı rəsmidir, – Holms dedi. – İlk baxışdan onu uşaq rəsmi kimi də qəbul etmək olar. Rəqs edən fiqurlar çəkmək uşaqlardan başqa kimin ağılına gələ bilər? Bu mənasız rəsmlərə nə üçün bu qədər əhəmiyyət verirsiniz?

– Əgər arvadım olmasaydı, əhəmiyyət verməzdim. O bu kağızdan sonra dərşətli dərəcədə qorxub. Mənə heç nə deməsə də, onun gözlərində qorxu görürəm. Ona görə də bu kağıza diqqətlə yanaşdım.

Holms kağızı götürdü, günəş şüaları kağızı aydınlattı. Bu qeyd dəftərcəsindən qoparılmış vərəq idi. Onun üstündə karandaşla aşağıdakı fiqurlar çəkilmişdi:

Holms kağıza diqqətlə baxdı, sonra ehtiyatla qatlayıb pul kisəsinə qoydu.

– Bu məsələ çox maraqlı və qeyri-adidir, – dedi. – Mister Hilton Kyubitt, siz məktubunuzda bəzi şeyləri yazmışdınız, amma dostum doktor Vatsonun da məlumatı olsun deyə, hekayənizi təkrar etsəydiniz, sizə çox minnətdar olardım.

– Mən çox pis nağılçıyam, – qonağımız güclü əllərini əsəbiliklə sıxaraq dedi. – Əgər nəsə aydın olmasa, xahiş edirəm, sual verin. Ondan başlayım ki, keçən il evlənmişəm... Amma əvvəlcədən deməliyəm ki, mən zəngin adam olmasam da, bizim nəslimiz beş yüz ildir ki, Ridlind-Torpda yaşayır və Norfolk qraflığında ən adlı-sanlı nəsil hesab edilir. Keçən il Londona bayramlara gəlmişdim və Rassel-skverdə yerləşən mebelli otaqlardan birini kirayələmişdim. Çünki bizim vilayətin keşişi Parker də orada qalırdı. Bu otaqlardan birində də Amerikadan gəlmiş Patrik soyadlı gənc bir xanım qalırdı, İlsi Patrik. Biz onunla tezliklə dost olduq. Həç bir ay keçmədi ki, dəli kimi ona aşiq oldum. Sakitcə nişanlanıb Norfolk, mənim evimə getdik.

Mister Holms, bir qadının ailəsindən və keçmişindən xəbəri olmadan adlı-sanlı və qədim nəslə mənsub bir adamın onunla evlənməsi bəlkə də sizə qəribə görünə bilər. Amma onu görsəniz və tanışsanız, onda məni asanlıqla anlayardınız. O, mənimlə çox səmimi idi, deyirdi ki, əgər istəsəm, toydan da imtina edə bilərəm. “Keçmiş həyatımda çox pis adamlarla tanış olmuşam, – o deyirdi, – onları unutmaq istəyirəm. Keçmişimə qayıtmaq istəmirəm, çünki onu xatırlamaq məni çox ağrıdır. Hilton, əgər sən mənimlə

evlənsən, bil ki, elə bir qadınla evlənirsən ki, özü heç bir rüsveyçı hərəkətə yol verməyib, amma sən mənim sözlərimə inanmalısən və sənə olana qədər başıma gələn hadisələr haqqında susmağıma icazə verməlisən. Əgər bu şərtlər sənə həddindən artıq ağır gəlırsə, onda Norfolkaya qayıt və mənə də sənənlə görüşənədək mövcud olan öz tənha həyatımı davam etməyə imkan ver”.

O, toya bir gün qalmış bu sözləri mənə dedi. Onun arzusunu yerinə yetirməyə hazır olduğumu bildirdim və sözümün üstündə durdum. İndi biz bir ildir ki, evliyə və bu ili çox xoşbəxt yaşamışıq. Amma bir ay bundan əvvəl, yəni iyunun axırında, mən yaxınlaşmaqda olan fəlakətin ilk əlamətlərini gördüm. Arvadım Amerikadan məktub almışdı – zərfin üstündə Amerika markası vardı. Arvadım meyit kimi ağardı, məktubu oxuyub alovun içinə atdı. O, bu barədə bir dəfə də olsun danışmadı, mən də heç nə soruşmadım, çünki söz vermişdim. Amma o vaxtdan başlayaraq arvadım bir an da olsun sakitləşmədi. İndi o, daim qorxu içindədir, üzündəki ifadədən açıq-aydın bilinir ki, nəyinsə baş verəcəyini gözləyir.

Başıma gəlmiş əhvalatın indi ən qərībā hissəsinə keçirəm. Təxminən bir həftə əvvəl, deyəsən, çərşənbə axşamı idi, mən pəncərəaltının üstündə eynilə bu kağızdakı fiqurlardan çəkildiyini gördüm. Təbaşirlə çəkilmişdi. Elə fikirləşdim ki, bunu tövlədə işləyən oğlan çəkib, amma o, and içdi ki, bundan xəbəri yoxdur. Onları gecə çəkmişdilər. Mən onları yudum və İlsi ilə söhbət zamanı təsadüfən bunu ona dedim. İlsi çox təsirləndi, bu mənim təəcübümü daha artırdı. O, xahiş etdi ki, bu fiqurlardan yenə görsəm, ona da göstərim. Bir həftə boyunca belə bir şey olmadı, amma dünən səhər mən bağdakı günəş saatının üstündə bu vərəqi tapdım. Onu İlsiyə göstərdim, o, dərhal huşunu itirdi. İlsi o vaxtdan bəri elə bil ki, yuxuda yaşayır, gözlərində daim dəhşət var. Mister Holms, buna görə də